

Ptujske novice.

Za fante:

Naš slovenski nadškof Anton Bonaventura Jeglič imenuje to knjigo: »Zlato knjigo slovenskih fantov«. Večjo zalogo teh knjig smo prejeli v razprodajo in jih oddajamo za polovično ceno, namesto za 12 Din le za 6 Din, dokler traja zaloga. Pišite

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

na nov, priročen in vsestransko uporaben način. Takšen priročnik bo »Veliki adresar za mesto Maribor (Celje, Ptuj) in išro okolice« (občina bivše mariborske oblasti) z vsemi podatki administrativnega in trgovskega značaja, ki ga izda Tiskovna založba, o. r. z. z. o. z., Maribor, Gregorčičeva ulica 28, telefon 29-70. Cena adresarju v prednaročilu 175 Din, oglasi po dogovoru.

Obžalovanja vredni slučaji.

Usodepoln obračun med dvema. V Rogoznici pri Ptujju sta pred dnevi v krčmi pili dve družbi. Pri eni je bil kočar Jožef Brmež iz Žabjeka, pri drugi Anton Horvat iz Podvincev. Med pivci je došlo do prepira, a se je polegel in sta se razšli obe skupini. Zunaj na cesti pa sta si ponovno skočila v lase Brmež in Horvat. Brmež je pribrzel od doma celo s krampom, s katerim je udaril Horvata. Udarjeni je iztrgal nasprotniku kramp in lopnil s toporiščem Brmeža po glavi. Težko poškodovanega Brmeža so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je umrl tekom enega tedna. Toliko v pojasnilo k našem kratkem tozadevnem obvestilu v zadnji številki.

V hipni duševni zmedenosti se je obelil v vojašnici v Celju redov 39. pešpolka Ivan Urar 2 Ribnice na Pohorju.

Sam si je končal življenje. Ustrelil se je v občini Oselica v Poljanski dolini Janko Jezeršek, dolgoletni oseliški župan. Bil je star 50 let in zapušča ženo ter več nepreskrbljenih otrok.

Tiskarna sv. Cirila v Ptujju. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru odvarja dne 14. junija svojo podružnico v Ptujju, v prostorih dosedanjega Tiskovnega društva. Knjigarna je povsem prenovljena in bogato založena z vsemi predmeti papirne in pisarniške stroke, s knjigami, nabožnimi predmeti itd. Vse naročnike »Slov. gospodarja« vabimo, da posejajo Cirilovo trgovino in bodo prav zadovoljni, ker bodo dobili dobro blago in poceni.

Uprava »Slov. gospodarja« v Ptujju. Marsikomu bo bolj prikladno, da bo naročil »Slov. gospodarja« ali inserat kar osebno, si prihrani vsaj poštnino in mu ni treba čakati. Zato je v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju tudi uprava »Slov. gospodarja«.

»Nedelja« v Ptujju. »Nedelja« je priljubljen tednik, ki ga tudi Ptujčani že poznajo. Da bo še bolj razširjen, se bo lahko naročalo »Nedeljo« tudi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju.

Župnim uradom Ptujjskega polja vljudo naznanjamo, da smo otvorili v Ptujju svojo podružnico, kjer bo na razpolago vse, kar se potrebuje za župne urade. Priporoča se Tiskarna sv. Cirila, podružnica Ptuj.

Občinskim uradom ptujjskega sroza sporočamo, da bomo imeli vse tiskovine, v kolikor so v prosti prodaji in niso monopolne, stalno v zalogi. Vsem občinam dajemo na razpolago nakupovalne knjižice za nakup pisarniških potrebščin.

Šolskim vodstvom se priporoča Tiskarna sv. Cirila, podružnica v Ptujju, Slovenski trg 7. Pred pričetkom šolskega leta bomo poslali še posebno prav ugodno ponudbo.

Učenka se sprejme, ki je končala meščansko šolo ali nižjo srednjo šolo, v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju, Slomškov trg 7.

★

Razno iz Prekmurja.

Letožnji novomašniki. Malokateri kraj naše ožje domovine se lahko postavi s tolikim številom novomašnikov, kakor ravno Prekmurje. Čeprav je majhno to ozemlje, vendar ima lepo število duhovnikov in duhovnega naraščaja. Tudi letos bodo Bogu darovali prvo da-

ritev 4 gospodje novomašniki in sicer: G. L. Šostarec dne 15. julija na Tišini, g. I. Koren dne 22. julija v Turnišču, g. J. Berden dne 29. julija v Bogojini ter g. Kovačič, salezijanec v Dokležovju.

Dolnja Lendava. Sreski načelnik dr. Trstenjak je premeščen v Split. Žalujemo za njim. Bil je objektivni in pravičen. Bog mu plačaj vse njegove trude, ki jih je imel z nami. Obilo božjega blagoslova na novem mestu.

Dolnja Lendava. Dne 3. junija, okrog pol 11. uri zvečer je naš grad kar nenadoma zažarel. Ljudje so takoj vedeli, da neke gori. Po kratkem opazovanju so ugotovili, da gori na Madžarskem. Gasilci so odhiteli z motorno brizgalno preko meje v smeri požara. Gorelo je namreč v Lenti Szombathelyu. Gašenje je bilo zelo težavno, ker je primanjkovalo vode. Nositi so jo morali s potoka Krka, ki je oddaljen več kot 1 km. Interesantno je to, da so naši gasilci bili prvi na mestu nesreče ter so prvi stopili v akcijo. Zgorelo je več gospodarskih poslopij. Vzrok požara še ni znan.

Dolnja Lendava. V nedeljo dne 3. t. m. se je na naši postaji zbralo okrog sto ljudi, ki so bili pripravljeni na daljno pot v Ljubljano, na velesesem ter dalje proti Gorenjski. Izletnike je iz Lendave vodil g. kmetijski referent Lipovec, iz Ljubljane na Gorenjsko pa je prevzel vodstvo g. ing. Sadar. Našim Prekmurcem se je na izletu na velesesem in na Gorenjsko zelo dopadlo ter so odnesli z njega lepe spomine. Izlet je priredilo, kakor smo že na tem mestu poročali, sresko načelstvo. Izlet, oziroma vožnja, in obisk velesesma je posameznika stal 50 Din. Nekaj dni poprej pa so obiskali Ljubljano naši šolski otroci ter so pod vodstvom g. Mirka Ljubiča sodelovali na mladinskem koncertu. Enako tudi otroci iz Goruže Lendave pod vodstvom gospe Ane Zupanove.

Trimlini. Prejšnjo nedeljo dne 3. t. m. je priredila naša nedavno ustanovljena gasilska četa svojo prvo veselico v lastni režiji. Veselica je dobro uspela, ker je bilo mnogo obiska.

Bakovci. Pred par dnevi se je ponesrečil posestnik g. Janez Horcan. Peljal se je iz M. Sobote na težko obloženem vozu. Voz se je med potjo prevrnil ter pokopal g. Horcana. Ponesrečenca so prepeljali v soboško bolnico, kjer je vled hudih notranjih poškodb po 24-

Učinek razleta sodov ni presenetil le Krucev, da, celo g. župnika in njegove Miklavčane. Oblegovalci so se razleteli na vse strani. G. poveljnik je odbrzel z ženskami in otročiči v cerkev, da ogladi Vidi z zahvalo ter prošnjo do žalostne Matere božje srečno pot v Veržej. Ostali so za razklopotanimi zakopi kmetje ter njih sinovi, ki so zastoj napenjali oči za pobeglim sovragom. Z nasprotnih postojank so strasila proti taboru žrela treh topov. Vsak čas bi se lahko odprla ter uničila uspeh ter učinek razpoka sodov. Brez besednega podžiga, da, brez namiga g. poveljnika je nekaj ugriznilo Bračičevega Gašperja. Z desnico je pokazal proti kanonskemu strašilu in zavpil na glas: »Možje in fantje! Sedaj ali nikdar je prilika, da se polastimo onih gromskih strel!«

Prvi si je porinil nož med zobe, nabite pištole za pas, težko puško v roko in že je bil preko nasipa in navzdol po od topovskih zadetkov izkopanih vino-gradih. Sledila mu je dolga riža mož ter mladeničev, ki so brzeli iz grabe navzgor in bili koj na cilju z gromovitim: »Udri! Bij! Smrt pesjanom!«

Med krucevskimi topničarji in napadalci se je vnel boj moža proti možu! Noži so se bliskali, puški-

na kopita so treskala po glavah, pištole so pokale in kdor se je zoperstavljal, se je zvalil po mrzli zemlji in niti jeknil ni! Kanonirji so bili pobiti, poklani, postreljeni od blizu; Miklavčani gospodarji topov! Je potipal tudi kak Kruc marsikaterega napadalca z nožem med rebra, ali ga celo v obupu obgrizel — — — Kaj izgube v primeru z zavzetjem artilerijskih postojank! Pri izrabi zmage je manjkal večak-poveljnik. Ta bi že bil znal naphati lintverska žrela topov s hrano, ki bi jim razkadila trebuhe. Nikdo od zmagovalcev ni klical na pomoč g. župnika, ni stikal za smodnikom, nabojem ter užigalno vrvico. Krepke kmečke roke so zgrabile za po tleh ležeče krampe, lopate in droge. Ukope, s katerimi so bili obdani topovi, so razbrskali napadalci liki krtine.

Bračičev Gašper je že vpil iz polnega grla: »Primi, porini! Ena — dve — tri!« Eden top za drugim je zdrčal na lastnih kolesih navzdol in se ustavil s prekucom ter treskom v dolini!

Miklavčani so dovršili najtežavnejšo nalogo, kate-re so se lotili kot prostovoljci. Sovražni topničarji so ležali okrog pobiti ali smrtno ranjeni, topovi so že

Po ameriskem receptu.

Neko amerik. založništvo je hotelo pomoči svojim knjigam do velikanske naklade in se je lotilo naloge z veliko ter bobnečo reklamo. Oznanilo je javnosti, da izplača onemu, ki odkrije v tej in tej knjigi tiskovni pogrešek, 30 tisoč dolarjev. Razpis nagrade je povzročil, da je bilo prodanih tekom 14 dni od omenjene knjige 200 tisoč izvodov in sicer vsak izvod po 2 dolarja. Tiskovna pogreška je bila zvito prikrita, ker jo je odkril od 200 tisoč kupcev samo — 9. Prvi med odkritelji je bil nek njuforški delavec. Čeravno je iz-

urnem trpljenju zatisnil oči k večnemu počitku. Žalujejo rodbini naše iskreno sožalje!

Črenšovci. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je priredila v »Našem domu« mladina iz Lipe lepo igro »Krivoprisežnik«.

Črenšovci. Žalostno so zvonili naši zvonovi v četrtek in petek preteklega tedna. Zvonili so mrtvaško pesem svojemu dobremu znancu in dolgoletnemu prijatelju Lovrencu Golinar, ki nas je zapustil v 69. letu svoje starosti. Pokojni je bil zvonar in mežnar 27 let. Od ust do ust je šlo »Lovrenc so umrla in vsi smo postali žalostni. Rajni je svojo službo zelo dobro opravljal in je bil pri vseh ljudeh priljubljen. Vsi so ga poznali le pod imenom Lovrenc. Otrok pokojni ni imel, vzgajal pa je druge osirotele otroke, med drugimi tudi svojega naslednika mežnarja Erčija. Bog mu bo obilno poplačal vso njegovo skrb, ki jo je v teh 27 letih imel pri cerkvenih opravilih. Naj v miru počiva;

Murska Sobota. Praznik Marije Pomočnice smo zelo slovesno obhajali. Sv. mašo je imel arhidijakon iz Konjic g. Tovornik, slavnostno pridigo pa črenšovski župnik g. Zdravec, ki

nas je v krasnem govoru ogrel za čiščenje Matere božje. Ljudi je bilo zelo veliko.

Murska Sobota. Kmalu po odhodu knezoškofa dr. Tomažiča je obiskal našo občino tudi evangeličanski škof dr. Popp. Pozdravili so ga: narodni poslanec g. Benko, sreski načelnik g. Lipovšek ter g. Hartner, župan kot zastopnik občine.

Murska Sobota. Sprejem v dijaški dom Martinišče. V dijaški dom Martinišče se sprejemajo zdravi, nadarjeni dečki, lepega vedenja, ki obiskujejo katerega prvih pet razredov državne realne gimnazije v Murski Soboti, ne glede na to, kakšen poklic si bodo izbrali po dovršenih študijah. Gojenci imajo v zavodu vso oskrbo, dobro versko vzgojo po navodilih sv. Ivana Boska in pomoč v učenju. Goji se tudi petje, pouk violine in tamburanje. Zavod ima zračne učilnice in spalnice, gledališče, igrišče in kopel. Hrana je zadostna in tečna. Ker je mesečna oskrbovalnina nizka, je omogočen sprejem v ta zavod tudi sinovom manj premožnih slojev. Kdor hoče prositi za sprejem, naj se prikladi čimprej pismeno ali osebno pri: Vodstvu Martinišča v Murski Soboti.

DRUŠTVENE VESTI

Avstrijski katolicizem v borbi proti zenačenju.

Od kar je Avstrija postala avtoritarna država (diktatorsko vladana država), se je položaj katoličanov poslabšal. Ukinitvev krščansko-socialne stranke, ki je bila največja zaslomba katolicizma v javnosti, je za avstrijske katoličane ne sicer tako hud udarec ko prenehanje centra (politične organizacije katoličanov) za katoličane v Nemčiji, pa vendar jako težak udarec. »Domovinska fronta«, ki je edina politična organizacija, katera je v Avstriji dovoljena, stremi za zenačenjem vseh političnih sil, struj in stremljenj v državi. V

svojem bistvu ni to nič drugega ko politični fašizem, ki je po različnih državah različno pobarvan. Nosilec ideje avstrijskega fašizma je Heimwehr, ki dobiva v vladi vedno večji vpliv. Fašistično navdahnjene določbe v novi avstrijski ustavi so heimwehrovsko delo. Kar je pa še bolj opasno za katoličane, je poskus, ki je svojski vsakemu fašizmu, da se izvrši zenačenje ne samo na političnem, marveč tudi na kulturnem (prosvetnem) polju. In vprav to je tista točka, kjer avtoritarna država najbolj ogroža interes katolicizma in kjer se katoliška cerkev ne more vdati. In dvignil se je odpor katoličanov tudi že v Avstriji. Gornjeavstrijska Katoliška akcija je v posebni okrožnici opozorila katoličane na nevarnost, ki jim preti od splošnega zenačilnega stremljenja činiteljev, ki imajo danes oblast v rokah. To stremljenje je že rodilo »nastrankarska združenja«, ki zahtevajo,

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t. dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in topografske črtice kot tudi pridige t. dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

da posebne katoliške organizacije prenehajo ter se pretopijo v »splošne, nastrankarske, ljudske in domovinske«. To naj bi veljalo za vsa področja: za stanovsko organizacijo delavcev in kmetov, za učiteljska društva, osobito pa za prosvetne in mladinske organizacije. Kot krivce obsoja ta okrožnica Heinwehrovce, ki jim je vzor fašistično izenoljena država, ki jo je papež obsodil v svoji okrožnici »Quadragesimo anno«. Gornjeavstrijska Katoliška akcija kliče spričo dnevnoro rastoče nevarnosti katoličane k pozornosti in odločnemu uveljavljanju svojega vpliva. Na vplivna mesta morajo priti pravi katoliški močje v večji meri nego doslej. Na vseh področjih morajo ostati katoliška društva s svojim lastnim ustrojem, z lastnim delokrogom in lastno dejavnostjo. Le tako bo zavarovan interes katolicizma v avtoritarni državi.

Divji Indijanci v Braziliji.

Brazilija je v Južni Ameriki najbolj razsežna država, saj je skoro 30krat toliko nego Francija. V Braziliji prebiva komaj 30 milijonov ljudi, dasiravno bi imelo dovolj prostora 200 do 300 milijonov. Pretežni del Brazilije pokriva pragozd, ki se je doslej prodiranju civilizacije trdovratno ustavljal. Posebno

plačalo založništvo takoj v reklamni obljubljeni nagradi, je napravilo kljub temu ogromen dobiček.

Votline kot zatočišča napram plinskim napadom.

Nedaleč od Londona v grofiji Kent pri Chislehurstu so podzemeljske votline, ki se raztezajo 30 km na dolgo. Angleški strokovnjaki pri vojnem ministrstvu so izjavili, da so te jame povsem varna zatočišča, če bi prišlo do napada s strupenimi plini. Med svetovno vojno so uporabljali te votline za skladišča za razstrelilne snovi. Jame so visoke 30 m in imajo po njih prostora 100 tisoč ljudi. Preosnova

bili uničeni v grabi, treba je bilo poskrbeti za lastno varnost.

Iz zvonika Marijinega svetišča je odmeval po okolici plat zvona. Nekdo je trobil na vso moč na umik! Zmagovalci so se ozrli okrog in groza — — — Od njih zavzete postojanke so bile obkoljene od sovražne konjice. Trudi Kruci pešci so gomazeli od vseh strani in se uvrščali v bojne vrste. Sovražnik je prejel od nekdaj pomoč in znatna ojačenja. Kaj sedaj? Trenutki zavesti zmage so bili tako kratki!

Miklavčani so zašli prostovoljno v past. Da bi se prebilo neznačajno krdelo zmagovalcev skozi strnjene sovražne vrste konjištva in pehote, je bilo izključeno. Poveljnik z Jeruzalema jim ni mogel priskočiti na pomoč. Z izpadom nad topove je bila posadka v taboru oslabiljena le na nekaj starcev in žensk! Deljena obrambna sila bo sedaj v pogubo Jeruzalemu in tako naglo zavzetim artilerijskim postojankam!

Plat zvona je prenehal — — — Trobentač je odstavil trombo — — — Kamorkoli si se ozrl, povsod je prežala na prenagljene tabornike neizbežna smrt od sovražne roke.

Bračičev Gašper, ki se je bil lotil zavzetja kano-

nov na lastno pest, tudi v tem obupnem položaju ni odrekel. Vpil je kot na sodni dan: »Primate za lopate in krampe! Prižgite plamenice! Obdajmo se z nasipil Zivega ne bodo dobili niti enega!«

Baklje so zasvetile po okolici tudi z Jeruzalema. Kupi slame so vzplameli na več mestih, zvonili so, streli iz pušk so se oglasili iz tabora. Nočno bojišče je bilo dovolj razsvetljeno. S kakimi prekanami in presenečenji Kruci niso mogli računati. Napada na hribe se niso mogli lotiti na konjih. Ako se spustijo peš nad kmete, bo prišlo do najljutejše borbe na življenje in smrt. Seljaki se bodo bojevali do zadnjega mladeniča in bogznaj, kdo bi zmaga! Ali oni, ki napada od spodaj navzgor, ali morda branilec na utrjenem griču?

Taki in enaki pomisleki so begali po glavah krucskih kolovodij, ko je pritisnila na zemljo precej mesečna zimska noč. Vsi so bili edini, da jim zlodejeva kmečka golazen itak ne more pobegniti. Kedaj se je polastijo in jo pobijejo do zadnjega otročička, je končno vseeno. Noč ima svojo moč! Zakaj povečavati že itak tolikanj nepredvidene občutne izgube!

Kruci so zakurili po grabah stražne ognje. Njih